

PRESBITER

TARTALMUNKBÓL

- Az Ige körül
- Adventi sóhajlás
- Zsindely Ferenc és Tüdős Klára
- Népek karácsonya

Interneten: www.parokia.net

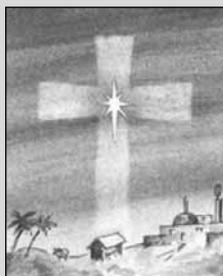
A MAGYAR REFORMÁTUS PRESBITERI SZÖVETSÉG LAPJA

XI. évfolyam 6. szám

BUDAPEST

2002. november-december

Karácsony után

Ima a bölcsőnél

Urunk Jézus Krisztus,
Áldott legyen neved,
Hogy elhoztad hozzánk
Örök szereteted.

Nem nézted a bűnünk,
Nem törődtél vele,
Hogy a mi világunk
Gyűlölettel tele.

Vagy talán épp ezért
Meggzántál bennünket,
S eljöttél hordozni
Véres keresztünket.

Urunk Jézus Krisztus,
Arra kérünk Téged,
Vidd el mindenhová
Áldásod, békédet.

Betlehem békéjét
Borítsd a világra,
Benned reménykedjék
A szegény, az árva.

A Tè dicsőséged
Legyen dicsőségünk!
Mondd meg, mit szeressünk,
Mondd meg, mitől féljünk.

Taníts meg bölcsődnél –
Keresztedre nézni,
S jövődő csodáiban
Hinni és remélni...

Ürögdi Ferenc

A cím talán meglepő, hiszen karácsony előtt vagyunk, karácsonyra készülünk. Ezúttal azonban a sokszor feltett kérdésre: mit jelent nekünk karácsony, az ünnep után szeretnék elgondolkodni.

Mi is történt – csak az eseménysor formáját, szerkezetét tekintve – akkor? Emberek valamitől – császári parancstól, angyal szavától, csillagászati felfedezéstől – indítatva kiléptek a maguk szokásos élethelyzetéből, elmentek Betlehembe, ott találkoztak egy kisgyermekkel, azután visszamentek a maguk szokásos élethelyzetébe: a veszélyeztetettség elől előbb Egyiptomba, majd Názáretbe, vagy a nyáj mellé, vagy csillagászati megfigyeléseik közé. Mégsem úgy mennek vissza, ahogy Betlehembe mentek. József, aki valamikor Máriát még el akarta bocsátani, jó szándékkal, de nem gondolva arra, hogy mi történik majd a születendő gyermekkel, most felelősséget érezve a gyermekért; Mária a látottakat-hallottakat megőrizve és eszében forgatva, a pásztorok Istent dicsőítve, a bölcsék az angyali intésnek engedelmesen más úton menve, mint ahogy odamentek.

Valamitől indítatva mi is kilépünk szokásos életvitelünkéből karácsonykor. Vásárolunk ajándékokat, sokszor már nem is fontos, hogy mit, esetleg csak az, hogy jó drága legyen. Sütünk, főzünk, lakmározunk, mintha máskor éheznénk. Meglátogatunk rokonokat, akiknek azután egy évig felé sem nézünk, és persze templomba is elmegyünk, mert karácsonykor ez így illik. És mi marad az ünnep után? Pénztelenség a nagy kiköltekezés után, másnaposság a nagy eszem-izsom után, fájó magányosság az egymásra torlasztott látogatások után azokban, akiket máskor sosem

látogatunk meg (vagy bennünk is?), s a templomozás után talán csak az az érzés: mégis jó református vagyok, hiszen a templomban is voltam, sőt, adakoztam is. Maradhat ennyi karácsony után.

De nem kell, hogy ez így legyen. Akik Betlehembe annak idején elmentek, nem bevetődtek két hajszás program közt a betlehemi istállóba, ők attól indítatva és azzal a céllal mentek, hogy ott egy Gyermekkel találkoznak, aki az egész nép öröme lesz, akiről azt jövendőlte a próféta, hogy az uralom az ő vállán lesz, hogy ő lesz a békesség fejedelme, és uralmának nem lesz soha vége, vagy éppen úgy mentek oda, hogy a szívük alatt hordták azt a gyermeket. Ezért változott meg az életük, lettek felelőtlenből felelősek, megrémültekből Istent dicsőítők, ezért gondolkoztak el, csodálkoztak azon, ami történt, ezért örültek, ezért jártak engedelmesen más úton, mint addig. Maradhat ez is karácsony után.

Az is igaz, hogy ők készültek a Gyermekkel való találkozásra, felkészültek az útra. Ahhoz, hogy karácsony után ne csak kiábrándultság és csömör maradjon, fel kell készülni karácsony előtt. Nem csak szakácskönyvvel, hanem Bibliával. Nem magunkat hajszolva, hanem elcsendesedve. Nem hagyományos szertartást látva csak a templomi istentiszteletben, hanem az Igében a Gyermekkel való találkozás nagy lehetőségét. Imádkozva azért, hogy Isten tegye a lehetőséget valósággá: újjáteremtő, megújuló életet formáló találkozássá a Gyermekkel.

Azt, hogy kinek-kinek mit jelent karácsony, az mutatja meg, hogy mi van karácsony után.

Ritoók Zsigmond

Karácsonyi Ima

Urunk, Istenünk! Megaláztad Magad, hogy minket felemelj. Szegény lettél, hogy gazdagok legyünk. Hozzánk jöttél, hogy Hozzád mehessünk. Olyan emberré lettél, mint mi, hogy minket felvégy a Te örök életedben való részesezésre. Nemcsak a mennyben, hanem a földön is velünk akartál lakni – nemcsak Magasságos és nagy akartál lenni, hanem mint mi, lentiek és kicsinyek – nemcsak uralkodni, hanem szolgálni nekünk – nemcsak Isten akartál lenni az örökkévalóságban, hanem értünk mint ember megszületni, élni és meghalni.

És most gondolunk korunk minden sötétségére és szenvedésére – a sok tévelygésre és félreértésre, amelyekkel mi emberek ki-
nozzuk magunkat – minden keserves dologra, amit oly sok embernek hordoznia kell – minden nagy veszélyre, ami a világot fenyegeti, anélkül, hogy tanácsot kapna, mit tegyen vele. Add a kormányoknak és azoknak, akik a közvéleményért felelősek, azt a bölcsességet, türelmet és elszántságot, amelyre ma szükség van, hogy a Te jó földeden mindenkinek megteremtsék az igazságot és megőrizték azt!

Adj nekünk valamit bölcsességéből, hogy a békességre gondolhassanak a földön!

Gondolunk a betegekre és szellemi fogyatékosokra. A szegényekre, az elűzöttekre, az elnyomottakra és a joggalanságot szenvedőkre, azokra a gyermekekre, akiknek nincsenek vagy nem igazi szüleik vannak. Gondolunk mindenkire, akik arra hivatottak, hogy segítsenek, hogy mint emberek segíthessenek: a bírásokra és hivatalnokokra, a tanárookra és nevelőkre, azokra az emberekre, akiknek a könyveket és újságokat kell írniuk, az orvosokra és ápolókra a kórházakban, az Igéd hirdetőire a különböző egyházakban és közösségekben közel és távol. Mindannyiukra azzal a kéréssel gondolunk, hogy a karácsony fénye nekik és nekünk világosan, világosabban, mint eddig, ragyoghasson, hogy ezzel segítsen nekik és nekünk. Ámen.

Az Ige körül

Kopogtat... Jelenések 3,14-22

A laodiceai gyülekezet tagjainak életformájává és hitvallásává vált: „gazdag vagyok” (17). A gyülekezetet megszólító Lélek azonban belátja a gyülekezet életébe, és tud gazdagságáról. Elmarasztalja gazdagságából keletkező cselekedetei miatt és úgy ítéli meg állapotát, hogy sem nem hideg, sem nem forró, hanem langyos.

A gazdagság elérése az ember alapvető törekvése. Ha én gazdag volnék – éneklé Teven a „Hegedűs a háztetőn” c. darabban. Nyomorában a gazdagságot álmodja, mint ami megoldást hozhat életére.

A gazdagság – az Írás tanítása szerint – nyomorúsággal teli életet eredményez.

- Rettetéssel tölts el, nem hagy aludni (Préd 5,12)

- Dicsekvésre sarkall (Jer 9,23)

- Rabságban tartja a szívet. Ahol a ti kincsetek, ott van a ti szívetek (Máté 6,21)

- Szomorúvá tesz, mint amilyené vált a Jézustól távozó gazdag ifjú (Lk 18,23)

A gazdagság a megszerzés vágyával kezdődik. Csak később táru fel, hogy a gazdagság megtartása olykor nagyobb kinnal jár, mint a megszerzése. Pál apostol említést tesz az igazi gazdagságról: „kárnak és szemétnak ítélek mindent Jézus Krisztus megismerésének gazdagságáért” (Fil 3,8). Korának egyik legképzettebb teológusaként Jézus megismerését tekintette a legnagyobb személyes gazdagságának.

A laodiceaiaknak torzult állapotát jellemezte: „azt mondd, hogy gazdag vagy és nem tudod, hogy szegény vagy” (17). A szegénység jelei pedig átszöttek életüket, mindennapjaikat. Örömtelenné, aggodalommal telivé vált életük. Ez az állapot az Írás szerint: nyavalyás, szerencsétlen, szájalomra méltó, koldus. Jézus azonban gazdag létére szegénnyé lett értetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok (2Kor 8,9). E személyes megszólíttóság miatt folytatható: légy hát szegény, úgy hogy vélt gazdagságotól megüresítsd magad. Légy szegény – mondja az Úr –, hogy vehessél tőlem: tűzben izzított aranyat, fehér ruhát, gyógyító írt (kenőcsöt). Abban a gazdag városban minden az adásvétel tárgyát képezte. Tőlem olyat vehetsz, ami elrejtí szegénységed.

Híába azonban az ajánlás, a Lélek a gyü-

lekezet tagjai bezárt szíveinek ajtaja előtt áll és kopogtat. „Ímé, az ajtó előtt állok, és zörgetek”.

Aki által, és akire nézve teremtett a világ, csendesen az ajtón kívül állva bebocsátásra vár. Nem nyitja ki az ajtót, csak kopogtat.

Jézus mindent megtett gazdagságodért, amit neki kellett tennie. A szív ajtaját azonban nem nyitja ki. Az ajtót csak belülről lehet kinyitni. A kívülálló jelez, kopogtat, zörget. Jelzi, hogy az ajtón kívül van, mert még nem kapott bebocsátást, vagy mert ismét kiszorult. Az ajtó megnyitására vár. Hallod-e? Vagy a gazdagság hangoskodása miatt nem jut el hozzád zörgetésének halk hangja? Vagy a szegénység jajgatása miatt nem hallod a gazdag kopogtatását? Hallható a halk kopogás, vagy a zörgetés sem elég? Más hangra, zajt okozó eseményre van szükséged?

Azért kér bebocsátást, mert veled akar vacsorázni. Ez a vacsora a legbensőbb, legbizalmasabb életközösség, amit belépésével kíván megteremteni, úgy hogy ő velem, én vele vacsorázhatok. Nem azért kopogtat, hogy az ajtót kinyitva alamizsnát adjál a kopogtónak, hanem hogy bebocsátást nyerhessen. Nem azért kopogtat, mert kinn hideg van és fázik, hanem, hogy meleget vigyen a langyos szívvedbe. A felmelegítésre van szükséged. Ő nem vacsorát kér, hanem életközösséget ajánlja fel. A mennyország békességét akarja a szívünkbe bevinni. Be akar lépni gondolatainkba, érzésvilágunkba, cselekedeteinkbe, magányunkba, mindennapjainkba. A földre jött. Emberré lett. Fényességet hozott.

Szólhatsz a kopogtónak, hogy jöjj be, mert karácsonykor is egyedül vagyok. Kikerült a szívedből. Nyomorúságos szegénységben már ismét kezdted álmodozni a gazdagság felől.

Jöjj be, mert beteg vagyok. Rád van szükségem. Nem vettem észre, hogyan kerültél ki az ajtón kívülre. Jöjj be, mert fázom, hiányzik az életet jelentő melege. Olykor belül keresem, de nem találok, csak hallom, hogy kopogtat. Ismét kikerültél? Máskor az engemet körülvevő események hatására veszem észre, hogy nincs a szívemben.

Tárva hagynám az ajtót, de az mindig be-

csukódik. Azért csukódik be, hogy amikor benn van, a vele töltött vacsora békéjét ne zavarja semmi sem. Azért is csukódik be, hogy én újra kinyithassam, amikor meghalok a kívülről kopogtatását.

Győzzél! Győzd le legnagyobb ellenfeledet, önmagadat. Nyisd meg a zörgetőnek. Hívjad: „Szívembe jöjj, szívembe jöjj, jöjj szívembe, Óh, Úr Jézus”.

Dr. Cseh Lajos

Karácsony-est

Angyal zenéje, gyertyafény –
kincses kezem hogy lett szegény?

Nem adhattam ma semmi mást,
csak jó, meleg simogatást.

Mi győzött érdességemen?
Mitől csókolhat úgy kezem?

Simogatást kitől tanult?
Erembe Krisztus vére hullt?

Szemembe Krisztus-könny szökött? –
kinyúló kézzel kérdezem.

Áldott vagy a kezek között,
karácsonyi koldus-kezem.

Áprily Lajos

Karácsonyi beszélgetés az Úr Jézussal 1923-ban

Ha e beteg, bolond világra
Uram, még egyszer megszületnél,
bár milliónyi templomod van,
kezdhetné megint Betlehemnél.
Szalmajászolnál rangosabb hely
Uram, tenéked ma sem jutna,
Soha messzebb a Te országod,
„Mi Atyánkod” bár mindenki tudja.

S ha így jönnél Názáretből
sápadtan, fázva, december este,
az ügyefogyott szenvedőkhöz
Párizsba, vagy Budapestre,
s leülnél az éhezők közt
s abból, amit valaha mondtál,
mesélnél új vigasztalásul,
elfogadnának a tizedik szónál.

Ha mondanál új Hegyibeszédet,
s amit mondtál a gazdagokról,
s ha gyűlnének az elhagyottak,
s ha szólnál az Írásforgatókról,
s ha megpróbálnál, Uram, még egyszer
az Embert rávenni a Szeretetre –
börtönbe, vagy fogházba hurcol
e kor, ha nem is ver mindjárt keresztre.

Máté evangéliumának írásakor már ismert volt a Márk szerinti evangélium. Azt mind terjedelmében, mind pedig szerkezetében magában foglalja. Az evangélium megírásához forrásul felhasználtak tekintik Jézus szavainak, beszédeinek, kijelentéseinek a gyűjteményét, ami Beszédforrásként vált ismertté. Máté evangélista Jézusnak a korábban hagyományokban létező beszédeit tárgyi szempontból átrendezte, és így adta közre. Öt nagy beszédet szerkesztett egybe: a hegyi beszéd (5,1-7,29), a tanítványok kiküldésekor mondott beszéd (10,1-42), Isten országáról szóló példázatok (13,1-12), a gyülekezeti útmutató (18,1-35), a végidőkről szóló tanítás (24,1-25,46).

Az evangélium nyelvezete, kifejezési módja arra utal, hogy címzettjei a zsidókeresztyének. Jézust úgy írja le, mint népének megígért Messiását. Ennek kimutatása érdekében sokat idéz a szövetségből. A zsidóknak, illetve a zsidókeresztyének érzékenységre tekintettel az Isten Országá helyett a Mennyek Országá kifejezést használja. A zsidók vétkeikre, hitetlenségeikre tekintettel azokhoz a pogányokhoz fordul, akik hittek

Máté evangéliuma

Benne. Ez jut kifejezésre evangéliumának utolsó szavaiban: „tegyetek tanítvánnyá minden népeket”. Jézusnak megígért Messiás-kénti bemutatását szolgálja az evangélium elején található családfa. Nagy gondot fordít arra, hogy az őszövétségi idézeteknek a felhasználásával tér újra és újra vissza, „mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféták által...”.

Jézust, mint a végidők nagy tanítóját, prófétáját mutatja be, aki feltárja Istennek a törvényben és a prófétáknál kinyilvánított akaratát. Ugyanakkor Jézust a betegek, szenvedők gyógyítója és pártfogójaként jeleníti meg. Ebben Jézus Isten szolgáljaként és Dávid fiaként válik láthatóvá.

Az evangélium megjelenésének idejét Jeruzsálemnek 70-ben történő lerombolása utánra teszik. Az evangélium szerzőjének Lévit, a vámszedőt, vagyis Mátét tekintik, aki egyike volt a tanítványoknak. Egyes

megítélések szerint Máté az egész evangéliumot arám nyelven írta le. Ez azonban Jeruzsálem elpusztulásakor elveszett. Más vélemények szerint a már

említett öt beszédnek az egységbe foglalását és görög nyelvre írását végezte el Máté. Minthogy az evangélium felépítése teljes egységet alkot, szerzőjeként egy személyt kell feltételezni. Ez akkor is Mátét illeti meg, ha a görög nyelvre átírását nem ő végezte el. Újabb írásmagyarázók a II. század óta a Máté apostolnak tulajdonított szerzőséget vitatják. Abban azonban megegyezés van, hogy szerzője a zsidókeresztyén gyülekezethez kötődött, aki korának zsidóságával vitában áll.

Az evangélium felosztása: Jézus származása és fellépése.

Jézus munkálkodása Galileában (Hegy beszéd, Jézus cselekedetei).

A tanítványok kiküldetése.

Jézus vándorlása Jeruzsálem felé.

Jézus munkálkodása Jeruzsálemben.

A végidő és az utolsó ítélet.

Jézus szenvedése, halála és feltámadása.

Cs. L.

ADVENTI SÓHAJTÁS

Olvasandó: 1Sám 4,21

Advent mindig valahogy a sötétség ideje, amikor várunk a világgosság eljövételére. Mindnyájan érezzük ilyenkor emberi tehetetlenségünk, hogy teljesen Isten cselekvésére vagyunk utalva. Ha Ő nem tenne valamit, akkor jaj lenne nekünk, jaj lenne ennek az egész világnak.

Izrael életének történetében is sötétség van. A filiszteusok megtámadják Isten népet, a frigyláda is odavész, a csata szomorú kimenetelű Izraelre nézve, Éli mindkét fia meghal a harcban. Amikor ez a szomorú hír megérkezik Silóba, az idős Éli hátraesik székeben és meghal. Három pap vész el egyetlen nap leforgása alatt.

De még ez sem minden. Ezen a napon még valaki meghal ebben a családban. Ez a valaki nem más, mint Fineásnak a felesége. Ő is egyike a Szentírás névtelen szereplőinek, aki azonban egy fontos feladatot kap és egyedülálló helyet foglal el az üdvtörténetben. Ő várandós. A hármass halálhír, de mindenekelőtt a frigyláda elvesztésének a híre beindítja a szülést, ismét édesanya lesz, de ez a szülés most az életébe fog kerülni. A bábaasszonyok próbálják őt vigasztalni: ne félj, hisz fiúgyermeket szültél. Ez egy asszonynak nagy dicsőség volt akkor: fiúgyermeknek életet adni, de őt nem lehet most ezzel sem megvigasztalni. Ez különös dolog, hisz a szülés mindig nagy-nagy öröm az édesanya számára. Ilyenkor az édesanya elfelejti a szülés minden kínját és fájdalmát és önfeledten adja át magát az örvendezésnek, hogy gyermek született erre a világra.

De ez az asszony elkiáltja fájdalmát és fiát *Ikábódnak* nevezi, ami annyit jelent: *oda van a dicsőség*. Ezzel nyilvánvalóan a frigyláda elvesztésére utal, mert ez szomorúságának tulajdonképpeni oka. Nem az okozza neki a legnagyobb fájdalmat, hogy meg kell halnia és hogy nem lesz a gyermeknek édesanyja, nem lesz aki gondoskodjon róla. Még csak nem is az fáj neki, hogy elveszítette a férjét is. Különben nem is lehetett boldog házasságuk, hiszen férje és sógora parázna életet folytattak. Ahol bűn van, ott nem lehet igazi boldogság sem. Ez a gyermek sem fogant hűséges szeretetben. Mindezt még el tudná hordozni, de az, hogy a láda is odalett, vigasztalhatatlanná teszi fájdalmát. Ha megfigyeljük ennek az igeversnek a sorrendjét, akkor világosan kitetszik, hogy első helyen a láda van, csak utána jön az apósa és a legvégül a férje. Ez bizonyára így is volt, hisz a halál pillanatában senki sem tud szerepelni, ott őszintén tör fel a szívből az, ami benne van. Ez az asszony halálának órájában is az Isten Országának az ügyére gondol, és ezt a gyermeknek adott névben is világosan kifejezésre juttatja. Milyen csodálatos lelki világossága van ennek az asszonynak. Milyen szépen áll itt *egy élet fontossági sorrendje előttünk, ami a halál pillanatában sem változik meg*. Most látszik meg igazából, hogy mi volt a legfontosabb ennek az asszonynak az életében.

Ennek az asszonynak a bizonyágtétele megszégyeníti bennünket. Hányszor nem keressük először az Isten Országát és annak igazságát, hanem a földi élet dolgai kötnek le teljességgel bennünket! Vajon ennyire szívünkön viseljük-e Isten ügyét, amennyire ezt enél az asszonynál látjuk? Ez az asszony átérzi a veszteség nagysá-

gát és mélységét. Nem az a legszörnyűbb, hogy családjának három tagja is eltávozott az élők sorából, hanem az, hogy odalett a láda, az Isten jelenlétének a szimbóluma, ez a legnagyobb, a tulajdonképpeni veszteség. Lehet, hogy Silóban ezt sok ember nem így látta, nem így értékelte. Lehet, hogy a legtöbben csak férjeiket, gyermekeiket siratták, akik elhullottak a csatamezőn, de nem a ládát, nem azt, hogy odalett Izrael dicsősége. Úgy látja a dolgokat, ahogy férje kellett volna lássa, neki van olyan Isten iránt égő szíve, amivel férje nem rendelkezik. Mit ér neki, hogy fia született, ha nincs láda, ami körül az majd szolgálhatna. *Mit ér Izrael láda nélkül, Isten kegyelmes jelenléte nélkül?*

Elkiáltja rettenetes fájdalmát: *óh, mily rettenetes, óh micsoda veszteség! Mit ér az, hogy gyermek született, ha nincs láda, ha nincs Isten jelenléte? Ha Isten nincs, akkor nincs sem cél, sem kilátás a nép számára*. Milyen szemléletesen fejezi ki ez az asszony ennek a napnak egész nyomorúságát, kilátástalanságát. Ez az asszony névtelenként élt és most névtelenként hal meg, de e prófétai névadás által örökre beírta nevét az üdvtörténetbe, úgy marad meg Isten népének emlékezetében, mint az, aki prófétai látással méri fel egész népének súlyos veszteségét.

De ez a sóhaj mégsem reménytelen és kétségbeesett sóhaj csupán. Ebben a sóhajban ott van szívbeli várakozása és

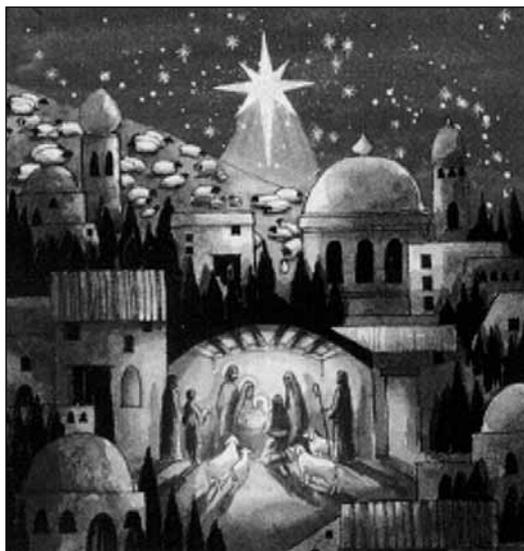
adventi reménységének teljessége. *Ez az asszony vágyakozik Isten jelenléte, az Ő közelsége után*. Neki az fáj, hogy Isten visszavonult, elrejtette magát. Tudjuk azt, hogy Izrael csak magának köszönhette ezt az állapotot, mert a ládát varázsszerűen kezelték, elveszítették lelki látásukat, lelki érzékenységüket, még a papok is. Fineás feleségének fáj az a szomorú lelkiállapot, amiben népe van, fáj mindaz, ami Silóban történik, hisz ő ezt közelről, családjában is látta. Ma azt mondhatnánk: fáj nekik az egyház állapota.

Milyen nagy áldás, ha vannak olyan férfiak és asszonyok, akiknek fáj a lelki szegénység, a lelki sivárság. Mert csak akkor fog megváltozni a helyzet, ha vannak emberek, akik komolyan veszik az Urat és az Ő szolgálatát, akiknek fáj az, hogy az Úr jelenléte nem érezhető, nem tapasztalható a gyülekezetben, az egyházban.

Ez az igazi advent. Így voltak a próféták is, akik vágyva-vártak arra, akit Isten megígért. Az a korszak, amiben Jézus megszületett, nagyon sötét kor volt. Úgy tűnt, hogy minden reménytelen, minden hiábavaló. A római császár imádtatta magát, Izrael népe hite elhalványult, csak vallásos külsőség maradt még a nép és vezetői körében. De volt egy Simeon, volt egy Anna, akik várták az Izrael reménységét, voltak olyan emberek, akik ezzel az asszonnyal együtt mondták: mi nem egy dolog után vágyunk, hanem az Úr jelenléte, az Úr dicsősége után.

Mi tudjuk, hogy ez az adventi sóhaj több mint ezer év után beteljesedett. Hisz Betlehem mezején, a karácsonyi éjszakában Isten dicsősége ragyogott a pásztorok arcán. János evangélista ujjongva mondja: mi láttuk az Ő dicsőségét.

Mi is sóhajtozunk. Mi már nem Krisztus testben való eljövetelet, hanem dicsőségben való visszajövetelét várjuk. Adventben

vagyunk, adventben van ez az egész világ. Egyetemben sóhajtozunk és mondjuk: maranatha, bizony jövel Uram Jézus. Tudjuk, hogy ez a sóhaj, ez a kiáltás nem hiábavaló. Az Úr válaszol sóhajtozó, adventben élő népének: bizony hamar eljövök. Minden advent a Karácsony, a beteljesedés felé mutat.

Kérdések

1. Milyennek látod az egyház állapotát ma?
2. Mi teszi ennek az asszonynak a hitét oly rendkívülivé?
3. Krisztus után lehet-e még mondani: Ikábód, oda az Izrael dicsősége?
4. Mit tehetünk azért, hogy Isten jelenléte ma is érezhetővé legyen az egyházban, a világban?
5. Mit jelent neked ma adventben élni?

Lőrincz István

Presbiterképzés a baranyai egyházmegyében

A Magyar Református Presbiteri Szövetség baranyai területi szervezete és a baranyai Református Egyházmegye – második alkalommal – három éves Biblia-iskolát szervezett, melynek megnyitóját 2002. október 5-én tartottuk a Pécs-Belvárosi Egyházközségben.

Bóka András esperes a Lukács 24,1-12 alapján tartott megnyitó áhítatot, majd Bana Gábor, a Presbiteri Szövetség baranyai területi szervezetének elnöke nyitotta meg a Biblia-iskolát az Apostolok Cselekedetei 20,28 és a 2Péter 1,5 alapján.

A részletesen összeállított tematika szerint - a három év során - kéthavonta történik képzés, elsősorban Biblia-ismeret (Ó- és Újszövetség), majd Egyháztörténelem, Hitvallásismeret (Heidelbergi Káté, II. Helvét Hitvallás), Gyülekezetépítés, Egyházismeret tárgykörökben.

Külön foglalkozunk majd a világvallásokkal, szektákkal, a kommunikációval, illetve médiakapcsolatokkal is.

Istennek hála, a Biblia-iskola iránt nagy az érdeklődés. Hiszen már a megnyitó alkalmon 40 fő jelent meg és előreláthatólag a létszám eléri majd az 50-60 főt is.

A képzés beindítását nagyon sok ima előzte meg, de további folyamatos imádságainkkal kérjük Urunk segítségét és áldását az eredményes munkáért.

Bana Gábor
területi elnök

Presbiteri csendesnap a Budapest-Nagyvárad téri gyülekezetben

Isten Lelkétől vezéreltetve áldott csendesnapot tartott október 26-án a Presbiteri Szövetség Budapest-Déli Református Egyházmegyei Területi Szervezete a Budapest-Nagyvárad téri Református Egyházközségben.

Sipos Ete Álmos, a gyülekezet lelkipásztora a Lukács evangéliuma 15,9-10 alapján tartott bevezető áhítatot. Ez a példázat az elveszett drachmáról szól. A példázat arról tesz bizonyosságot, hogy Isten keres minket!

A lelkipásztor, a presbiter és a misszió c. előadásában az egyház- és a gyülekezetépítésről szólt. A misszió fogalmát nem szabad szűkíteni, az evangélizáció a misszió egyik része. Az ébredés nem a saját akarunktól függ, hanem Istennek a szuverén kegyelmétől! A gyülekezettel kapcsolatban a lelkipásztor idézte a Heidelbergi Káté 54. kérdését, és az erre adott választ. Ez egyben az anyaszentegyházról történő hitvallás! A gyülekezet az Efézusi Levél 1,6 szerint Istennek dicsőségére, az Ő magasztalására munkálkodik, amellyel minket Jézusban ajándékozott meg! Az egyház célja csak a Jézus által adott missziói parancs teljesítése lehet!

Dr. Németh Csilla ny. főorvos asszony a kórházi misszióról adott áttekintést, bizonyosságot téve megtéréséről, a betegek között való szolgálatáról. A szeretet és a Jézus által adott missziói parancs szorosan összefügg egymással, ezeket nem lehet egymástól elválasztani. Meg kell hallanunk, mit üzen nekünk a Lélek! Az Ige tud elvezetni minket Istenhez! „Balogok, akiknek szívök tiszta, mert ők az Istent meglátják” (Máté 5,8) – A tisztaszívűség révén juthatunk el a békességszerzéshez, ezáltal a szeretethez. Isten nem akar elveszíteni minket, van, akiket tán életük utolsó órájában hív megtérésre, de mi fogadjuk el az Istennek felénk kiáradó ingyenvaló kegyelmét.

Az Isten szeretet – Jézus Krisztus a mi Urunk – a Lélek az, aki minket megelevenít, ezért imádkozunk és töltődünk fel naponként!

Erdélyi János – a Pasaréti Református Egyházközség gondnoka – Misszió a gyülekezetben kívül címmel tartott ugyancsak bizonyosságtévő előadást. Misszió van a gyülekezetben kívül is, Isten arra is hív, hogy a gyülekezetben, a templomon kívül tegyünk bizonyosságot róla. Aláhúztam: az Úr hosszútűrő, akarata az, hogy minél többen megtérhessenek, elfogadva az örökélet ingyenvaló kegyelmi ajándékát. Péter második levele 3,9-10 versei szerint nem késik el ígéreteivel az Úr! Idézte a második Timótheus 4,2 útmutatását, mely szerint az Igét alkalmas és alkalmatlan időben egyaránt hirdetni kell! Összegezve az Efézusi Levél 5,16 verse alapján: áron is megvegyétek az alkalmatosságot! A világ előtt életünkkel kell evangélizálnunk! Az előadásokat beható testvéri eszmecsere követte. Bízunk abban, hogy minden résztvevő testvérünknek Isten általi lelki épülésére szolgált!

Kolozsváry Bálint

Kialakítani a szeretet kultúráját

A keresztyén szeretet lényege szerint különbözik minden más szeretettől.

Ha azt akarjuk, hogy az emberek jobbak legyenek, hozzáférhetővé kell tennünk számukra Isten szeretetét.

Nincs élő keresztyénség közösség nélkül.

A keresztyén gyülekezet a keresztyén ember életének legfontosabb színtere. Ez az ő „új családja”.

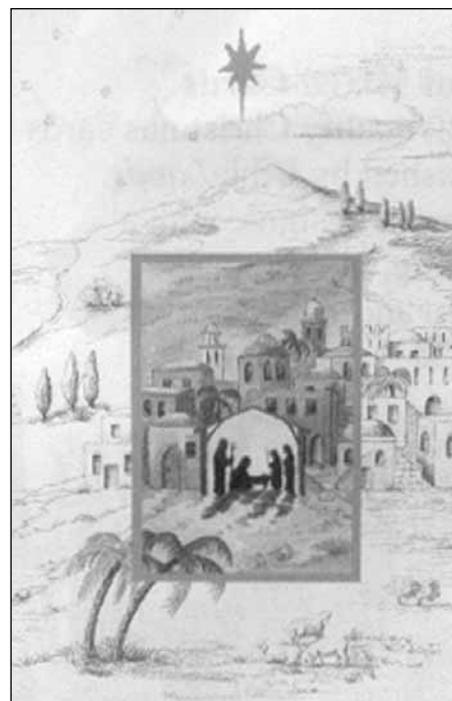
A keresztyén közösség nem annyira eszmény, amelynek elfogadását megkövetelhetjük, mint inkább feladat, amely elé Isten állított bennünket.

A szeretetteljes légkörű gyülekezetek vonzóvá lesznek.

Gyülekezeinknek jótékony kontrasztban kell állniuk a társadalom egészével.

Az egyház csak akkor egyház, ha másokért él.

(Kl. Douglass, Új reformáció)

A kegyelem

„Elvonult Mózes előtt az Úr, és így kiáltott: Az Úr, az Úr irgalmas és kegyelmes Isten! Türelme hosszú, szeretete és hűsége nagy!”
(2Móz 34,7-7)

Ebben az igeszakaszban van elrejtve Isten lényének legmélyebb tulajdonsága, melyet egyszerűen nem lehet emberi szavakkal pontosan meghatározni. Az emberi beszéd képtelen kifejezni a kifejezhetetlent. A kegyelem lényegét csupán képekkel lehet érzékeltetni. Önkijelentésként Isten maga mondja el azt, amit ember soha nem tud és tudott megfogalmazni. Az aranyborjú története után következik az az önkijelentés, melyet Isten Mózesrel közöl, mielőtt átveszi tőle az újrafaragott két kőtáblát.

Egyszerűen képtelenség Isten lényének, lényegének ezt a belső, megmagyarázhatatlan tulajdonságát leírni! Úgy, mint ahogyan Isten nevét sem lehet kifejezni. „Az Úr, az Úr” – héberül: Adonáj csupán egy gyűjtőfogalom. Ez nem Ó, ez egyszerűen csak egy Név. A lénye legmélyebb lényege egyszerűen megfoghatatlan, mint Isten személye. Az, hogy kegyelem, hogy Kegyelemes Isten, csak hiányosan érzékelteti az ő valóságát. A héber írásmagyarázók szerint ebben a két versben az örökkévalót (Adonáj) 13 különböző jelzővel lehet felismerni.

Óbenne állandó a könyörület és a kegyelem, lényegének tartozékai ezek és természetének szükséges velejárói.

Gyülekezeti gyakorlatunkban ezt a kifejezést a felismerhetetlenségig elhasználtuk, elszürkültté tettük. Pedig ez az egyik legszentebb, legtisztább kifejezése istentiszteleti liturgiánknak. Minden vasárnap az istentiszteleteink az apostoli köszöntéssel így kezdődnek: „Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól...” és ez így elmegy a fejek fölött, meg a fülek és szívek mellett. Elhasznált kifejezéssé silányítottuk.

De hát mi a Kegyelem? Amint mondtam: megfoghatatlan, kifejezhetetlen. Én erről szeretnék fogyatékos, nagyon hiányos módon valamit eldadogni. Átérezem, hogy nem vagyok szakavatott, felkészült tolmácsolója a Kegyelem-tan titkának. Csupán úgy, mint egy egyszerű hitvalló keresztyén. Egy kis tanmesével szeretném érzékeltetni a lényegét.

Az egyszeri király kimegy a városába körülnézni. Szolgái hada kíséri. Megtekinti a belváros után a külvárost is, majd ennek szélén a cigányputriig is eljut. Ott elnézi az önfeledten játszó cigánygyerekeket. Egyszer csak hátraszól a szolgálainak: azt a jobb szélső fiút hozzátok a palotámba! Az alattvalók nem kérdezik, miért pont azt a csenevész, van ott izmosabb, jobb kiállítású? Miért azt a szurtos, hatéves legénykét? Ők nem kérdeznak semmit, mert ezt parancsolja a király. Elviszik a kis porontyot a palotába, ott lesikálják, leszedik róla koszos ruháját. Tisztába teszik, gyönyörű tiszta ruhát adnak rá. Megmagyarázhatatlan ez, ugye? De ez a király megmásíthatatlan akarata.

Aztán odaültetik a király asztalához az újdonsült testvérei közé, együtt a többi királyfival.

A király úgy döntött, a nevére íratja! Ezt az idegent? Igen! Adoptálja: gyermekévé fogadja. Dehát miért? Mi a magyarázata? Mert ő így döntött!

Majd megterítik étkezéshez a királyi asztalt. A legkülönbözőbb

ínycsiklandozó ételeket szolgálgják fel. A kis cigánygyerek azt mondja: nekem döglött macskát hozzanak, az a kedvencem, és ne kacsacombot francia salátával. De az ő kedvenc étele nem szerepel a királyi étlapon.

Amikor a kacsacombot lerágja, a csontot hátradobja, a kezét beletörli az abroszba, mivel még ilyen helyen sohasem volt. Mit csinál vele a király? Azt mondja, hogy vágjátok ki innen, hiszen nem tud még enni sem! Nem ezt mondja! Miért? Mert a nevére íratva, gyermekévé fogadta!

Hát akkor mit csinál? Egy nevelőt rendel mellé, hogy tanítsák meg étkezni a cigánygyereket és királyfi módon viselkedni. Mert királyi gyermek lett! Akkor is az, ha rugdossa a testvéreit és húzogatja a füleiket, és ha még nem tud királyfi módon viselkedni. Ezért rendel mellé királyi apja egy nevelőt és taníttatja meg királyfiként élni.

Ugye egy kicsit bugyuta történet ez? De ez az én történetem, és a te történeted! Gondold meg: honnan hozott, szeretett ki téged Isten!

A Biblia-olvasók jól ismerik Jonatán fiának, a sánta Méfíbósetnek a történetét. Valakiért – apjáért, Jonatánért, akivel összeforrt Dávid lelke – őérette a király asztalánál van a helye. Örökre! Micsoda gyönyörű példája ez a feltétel nélküli irgalomnak.

Mit mond erre a királyi döntésre Méfíbóset? – Hát, Uram! Én olyan vagyok, mint egy döglött kutya! Én...?! – Igen, te! Apádért, Jonatánért!

Valakiért helyed van a királyi asztalnál.

Ugye nehezen lehet ezt logikával felfogni? Roppant nehéz erről beszélni is. Ez az, amit úgy hívnak: kegyelem. Ezt fedi az idézett isteni önkijelentésben szereplő másik kifejezés is: az Irgalom.

„Az Úr, az Úr, irgalmas és kegyelmes Isten!” Ez a két kifejezés olyan, mint a két tenyerünk. Összetéve teljesen fedik egymást.

Mi a kegyelem? Megkapom azt, amit nem érdemeltem meg. Mi az irgalom? Nem kapom meg azt, amit megérdemeltem, a jogos ítéletet.

Ez a kettő így fedi egymást. Ugye felfoghatatlan ez?! *Az Isten Fiának a Golgotai kereszten kifeszített két keze között vált legértetőbbé az irgalmas és kegyelmes Atya szeretete mindazok számára, akik hittal fogadják el az ott bemutatott áldozatot. Ott, Óbenne van egyedül a kegyelem és irgalom egyetlen forrása.*

Én nem tudok erről a kegyelemről többet mondani, csak hívni titeket oda, ahol egyetlen forrása minden kegynek, egyetlen mentsvára a lelkednek: a Golgotai kereszt tövéhez. Én is ott nyertem irgalomból új életet, itt kaptam Isten-fiúságot hit által. Így kerültem be én is Isten minden népből, nyelvből, kegyelemből kiválasztott nagy családjába.

Néhány Igét idéznék még a feltétel nélküli kegyelemről:

– „Kegyelemből van üdvösségetek, hit által és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez, nem cselekedetből, hogy senki ne kérkedjen” (Ef 2,8-9)

– „Jó dolog, hogy kegyelemmel erősíttessék meg a szív” (Zsid 13,9)

– Dávid is ismerte ezt a titkot, és így énekelt a 63. zsoltárban: „A te kegyelmed jobb az életnél” (Zsolt 63,4)

Pál apostol imaélete valami egészen különleges lehetett. A 2Kor 12-ben leírja, hogy valami testi nyomorúság adatott neki. Nem írja meg pontosan, hogy mi. Kínlódik benne, és könyörög az Úrhoz, hogy vegye el belőle ezt a tüskét. Telnek-múlnak a napok és nem történik semmi. Ezután újra odaáll könyörgésével: „Vedd el kérlek rólam ezt a terhet, könyörülj rajtam!” Erre sem változik semmi. Mintha Isten átköltözött volna a Marsra. Süket fül, bezárt ajtó. Azt mondja: Pál harmadszor is könyörgött. Ekkor különös választ kapott, a tüske pedig maradt! Mi volt az Úr válasza? Ugye, ismerjük: „Elég néked az én kegyelemem, mert az én erőm erőtlenség által ér céljához” (2Kor 12,9)

Pál, neked bőséges az én Kegyelemem! Élj belőle, és velem! Bízd rá az életedet erre a mindenre elégséges kegyelemre!

Én senkit sem tudok erre rábeszélni. Ha Isten Lelke a Kegyelemnek ezt a csodáját nem végzi el közöttünk, akkor hiábavaló ez az egész hét!

Bizonyára többen ismerik a jelenlévők közül ezt a szép ébredési éneket:

*Semmi se lenne magamtól nekem,
Isten kegyelméből van új életem,
fenn hirdetem, bár érdemtelen,
reám lelt az ingyen kegyelem!*

Refrén

*!/: Isten kegyelme rám talált !/
Zengj hálaének az ő szent nevének,
Hogy Isten kegyelme rám talált.*

Reményik Sándor Kegyelem c. versét is bizonyára sokan ismerik a testvérek közül:

*Először sírsz, aztán átkozódsz, aztán imádkozol.
Az ég nem tárult ki átokra, imára...
Erő, akarat, kétségbeesés,
Bűnbánat – hasztalanul ostromolták.
És akkor megnyílik magától az ég,
Akkor – magától – éled a remény.
Álomfáidnak minden aranyágán
Csak úgy magától – friss gyümölcs terem.
Ez a magától: ez a Kegyelem.*

Ugye, jól ismerős nemcsak a vers, hanem a lelki vívódás is?

Én három fontos jellemzőjét tanultam meg a kegyelemnek, amit javaslok meg- és feljegyzésre. Nagyon sokszor nyújtottak ezek nekem mérhetetlen nagy segítséget.

– Az első: **a kegyelemnek nem lehet ellenállni!** Ellenállhatatlan. Nincs sem emberi, sem ördögi hatalom, amely útját állhatja. A kegyelem azért kegyelem, mert így működik! Se bűn, se emberi nyomorúság, hitványság, se istentagadás, se semmi nem állhatja útját!

– A második: **ezt a kegyelmet nem lehet elveszíteni.** Elveszít-hetetlen. Én ezt az igazságot nem tudom eléggé hangsúlyozni. Szakemberek, képzett teológusok sokan vitatják, ellene mondanak. Állítják, ki lehet esni a kegyelemből! Ez nem lehet igaz, mert akkor a hatalmas Isten hatalma elveszne. Ez pedig lehetetlen az

Isten világában, és az én fogyatékos, erőtelen hitem szerint is. Akire ráragyog a kegyelem, az örökre benne marad.

– A harmadik: **biztonságosan elvisz, elvezet az üdvösségbe.** Ezért hangzik közöttünk oly gyakran az ének:

*Ó, bízd magad e kegyelemre,
mely gazdagon árad feléd.
Váltságát tedd magadévá,
Hidd, ez számodra is elég!*

Bízd magad e kegyelemre: ez a te és az én részem. Engedd magad sodorni a kegyelem bő vízű folyamától. Egy élménnyel szeretném ezt végül megvilágítani. Évekkel ezelőtt egy német barátom vendégeként egy forró nyári napon egy német kisváros uszodájában voltam. A sokféle úszómedence, szauna, hullámfürdő mellett volt itt egy csúszda is. A fedett uszodából csigalépcsőn lehetett feljutni annak feljáratához, vagy három emelet magasságba. Innen indul a másfél méter átmérőjű műanyag csóki egyó a park fölötti pályájára: két körspirál, egy egyenes, egy újabb spirál, és be egy kisméretű medencébe az uszodába. Én még ilyet sose csináltam, gondoltam, kiprobálom. Na, de, hogy jövök én ide a sok visítózó gyerek közé? De láttam, hogy nagyapák, nagymamák ölkben az unokáikkal érkeztek a kis medencébe. Beálltam hát én is a gyerekek közé a lépcső aljára, és mire felértem, kitapultam, hogy kell ezt csinálni. Fent, a nagy csó aljában, egy másik csövön tiszta vízszugár ömlött, ebbe kellett beleülni, amikor a nagy csó fölötti zöld lámpa kigyullad. Itt a pálya elején az ember nem sejtette, hogyan ér a pálya végére. Semmit nem lehetett látni, csak rábizta magát a csúszda tervezőjére. El kellett hinni, hogy baj nélkül kiérek az uszodai kis medencébe. Indulás előtt nem kértem az uszoda üzemeltetőjétől egy hiteles műbizonylatot a csúszda szilárdsági adatairól vagy statikai vizsgálatáról. Én mindezt elhittem. Nem kis szorongás közepette ugyan, de 12-14 mp után landoltam a kis medencében.

Mindezt azért mondtam el, mert jól példázza lelki, hitbeli döntéseink lényegét. Bízd rá magad a kegyelemnek erre a sodró árára. Biztonságosan átvizsz Jézus golgotai áldozatáért a számodra is elkészített túlsó partra, az üdvösségbe.

Újévkor gyülekezeteinkben szokás egymást köszöntve így biztatni: BÚÉK! Most ugyan nincs újév, de mondom: *Bízd Újra Életed Krisztusra.*

Amikor valaki tudatára ébred annak, amit Isten kegyelme értett, akkor ez gyökeresen megváltoztatja egész életét. Soha többé nem lesz az, aki volt.

Először is tudatára ébred saját méltatlan voltának. Szinte hihetetlennek tűnik előtte, hogy Isten ilyen bűnös emberrel, mint ő ilyen nagy szeretetet tanúsítson.

Személyes méltatlanságának tudatával párosul a Jézus Krisztus mérhetetlen nagyságáról, kegyelméről való mély meggyőződés.

Akit Isten kegyelme átölelt, önkéntelenül is térdre hull és egész lényét átjárja a hála: *egyedül Istené minden dicsőség.*

Végezze el ezt a munkáját Isten minden jelenlévő életében.

*(Elhangzott a 6. Országos Presbiteri Konferencián
Berekfürdő, 2002. szeptember 25-28.
szerkesztett változat)*

Mikó László

Népek karácsonya

Cseh karácsonyi ének

1. Zengje vígan föld és ég: Alleluja! Dicsérje a mindenség:
Alleluja!
Világ Megváltója, lejt a világra, emberi formában.
2. Eltörölni a bűnöket: Alleluja! Megbocsátja vétünköt:
Alleluja!
Világ Megváltója...
3. Jézus a mi vigaszunk: Alleluja!
Néki hálát így adunk: Alleluja!
Világ Megváltója...

Litván karácsonyi ének

1. *Kis Jézus, lásd, szívünk Téged vár,
Kis jászol mélyén ma Rád talál.*
2. *Te látod, mily nagy a mi bűnünk,
Meváltást hozol ma mi nekünk.*
3. *Mondjunk mind nagy hálát az Úrnak,
Hogy adta Jézust a világnak!*

Angol karácsonyi ének

1. Soha nem volt még ilyen áldott éj:
Az Isten maga néz ránk,
Kicsi jászolban úgy hív, úgy vár,
a mi aranyos Jézuskánk.
A boldogság víg napja ez,
úgy vártunk erre rég:
Szent békét hirdet a Megváltó,
Akit minékünk küld az ég.
2. Soha nem volt még ilyen áldott éj,
nem gyúlt ki soha ily fény.
Ma a legszebb tűz, a legszebb nap
van a ragyogó ég ívén!
A mennyország elküldte ím,
az Isten egy Fiát!
A béke anyala énekel;
vele dalolunk glóriát.

Francia karácsonyi ének

1. *Aranyszárnyú angyal száll
a földre le,
Ragyog, mint a hajnal,
Isten hírnöke.
Alleluja, hozsánna, glória,
üdvözlégy kis Jézus,
Isten egy Fia!*
2. *Hirdeti az angyal:
Jézus született, Világ Megváltója
értünk ember lett!
Alleluja...*
3. *Jézus, jászolodnál földre
borulunk, Néked hálás szívvel
mi is hódolunk!
Alleluja...*

Német karácsonyi ének

1. /: Angyali ének hangja száll :/
/: Eljött ma nekünk a Király :/
Mily nagy öröm, nagy öröm,
szívünket árasztó,
megszületett a Megváltó!
2. /: Szép kis jászolban fekszik ott :/
/: Népére áldást Ő hozott :/
Mily nagy öröm...

Emlékezetes presbiterek**Zsindely Ferenc (1891-1963)**

és

Tüdös Klára (1895-1980)

A kör két félkörívből áll. Egyikről lehet következtetni a másik (elméleti) meglétére. Önmagában azonban a félkör nem töltheti be a kerék, karika szerepét. A két félkörív együttvéve viszont a teljesség, a tökéletesség szimbóluma. Zsindely Ferenc nem lett volna „Zsindely Ferenc”, hitvese, Tüdös Klára nélkül. S viszont, mi lett volna Tüdös Klára párja nélkül? Nagyszerű művész, kiváló szervező, páratlan üzletember, nagyvilági dáma, de nem „Tüdös Klára”!

A „Református Élet” 1941. február 21-i száma beszámol arról, hogy a budapest-fasori református egyházközség presbiterevé választotta, és beiktatta Zsindely Ferencet. Ha cinikusak lennénk, mondhatnánk: persze, a presbitérium fényét növeli egy államtitkár jelenléte. Vagy: a nagyhírű, megszámíthatatlan presbiter előddel rendelkező államtitkár joggal várta a meghívást... Figyeljünk azonban a beiktatást követő beszéd részletére: „*Emlékezetem visszaszáll az ősi pápai kollégiumba is, mely apámat és nagyapámat nevelte. Az ő lelkük él bennem nemcsak mint örökség, de mint kötelesség is.*”

Zsindely Ferenc, az államtitkár gróf Teleki Pál mellett volt akkor is, amikor szinte még füstölgött a pizsoly. Tüdös Klára pedig mindaddig, míg a Churchill által is nagyrabecsült magyar miniszterelnököt ravatalra nem fektették. A következő, új kormányban Zsindely Ferenc közlekedési miniszter lett. Lemondása – 1944. március 22-én – azután következett be, hogy társai nem fogadták el javaslatát a megszálló német csapatok elleni fegyveres ellenállásra. Ettől a pillanattól fogva Zsindely Ferenc és Tüdös Klára már nem a régi. Mindketten kizárólag Jézus Krisztus tanítványai!

Nem sokkal korábban hozta össze őket Ravasz László püspök Pilder Máriával. Ennek nyomán – bár akármelyik pillanatban a kivégzett magyar ellenállók sorsára juthatott volna Zsindely Ferenc – világosodott meg bennük és valósult meg életük során a „teljesen Istené” bibliai igény.

Tüdös Klára nagyvilági dámából lett magyar református nagyasszony. Kis debrece-

ni cívislány létére nemcsak a „felső tízezer” tagjává lett házassága által is, hanem lényéből következően szinte irányította a felső tízezer hölgytagjait. Ők úgy öltöztek, ahogy ő „diktálta”...

Ifjan két-két évet nevelődött Svájcban és Angliában. Anyanyelvi szinten beszélt németül, angolul, franciául. Azt is kiválóan megtanulta, hogy mikor, kivel, mit kell beszélnie, de azt is, hogy mikor kell fegyelmezetten hallgatni. Művészfokon táncolt, festett, színdarabokat írt (előadta a Nemzeti Színház, az Operaház, stb.). Ugyanakkor a filmtörténet, mint első magyar női filmrendezőt tartja számon. Kitűnően értett ahhoz is, hogy mindezt a készséget miként válthatja át súlyos pénzekké. A „Pántlika” divatszalon révén valóságos „divatdiktátor” lett. Kollektói Európában elterjedtek, s Londonon át New Yorkba is eljutottak. Volt darabja, amit 100 ezer pengőért viselt tulajdonosa. Ugyanolyan ízléses szériadarabját 60-80 pengőért vásárolhatták a Corvinban. Magyarország-szerte sok száz, sőt ezer falusi bedolgozó asszony jutott általa biztos kenyérhez.

1944-et írunk. Március 19. Német megszállás: vézskorszak. De nagy szükség volt egy *újkorai magyar Aquillára és Priscillára!* Isten adott ilyen házaspárt a magyar népnek. Az eddig békés Magyarország, a kelet-európai zsidóság egyetlen biztos menedékhelye megrendült. Jött a nyilas hatalomátvétel, a tömeges emberirtás. Karácsonyra a németek felrobbantják a dunai hidakat. Ezt követően 100 ezer polgári halott a romok alatt.

Mindeközben a Zsindely-Tüdös villa – közneve az „istenhegyi villa” – emberek százainak nyújt menedéket. Majd létrejönnek a „fiók villák”. Az egykori nagyvilági házaspárnak tulajdon palotájában már csupán egy kis kuckó jut. A menedékesek nemcsak életet nyernek, de ami még több: lelki erőket kapnak. Félelmetes körülmények között. A náci veszély elmúltával másfajta veszély jön. Amikor egy „felszabadító” katona az egyik mutatós menedékes fiatalasszonyt magával akarja hurcolni,

Tüdös Klára intézkedik. Két hatalmas pofonnal észre téríti a géppisztolyos hadfit, aki hirtelenében azt is elfelejti, hogy milyen „hatalom” van a kezében...

Ennél azonban sokkalta fontosabb az, hogy a rémuralmat megelőző és követő időkben az „Isten-hegyi” otthon valójában Isten hegyévé válik. Nyugalmasabb napok beköszöntével a *Magyar Református Nőszövetség otthonává válik*, ahol nők ezrei fordulnak meg, s méritenek az „Élet vízből”. Ne feledjük, 1946–48 között egymillió férj, fiú, vőlegény, apa hiányzik az országból. Részint hősi halottak, részint hadifoglyok, vagy eltűntek. Egymásról nem tudó családtagok. Szovjet vitézek által meggyalázott százezrek, vérbajuktól fertőzött tízezrek... Megszámíthatatlanul sok nő lett öngyilkos ebben az időszakban. Hozzájuk már nem érkezett meg időben Isten-hegy örömhíre.

A kommunista hatalomelbitorlással a nőszövetséget betiltották, Isten-hegyét államosították. (Akkori szóhasználattal „önként felajánlották”.) Zsindelyeket kitelepítették. „Kegyelemből” nem Jászapáti környéki tanyára, hanem Balatonlellére mehettek egy kicsiny házmaster lakásba.

Ettől kivirult a balatonlellei kicsiny eklézsia. Ez a gyülekezet és kicsiny temploma tulajdonképpen csak a nyári szezonban élt. Bár Zsindelyék messze laktak a templomtól, otthon voltak benne. Tüdös Klára Úr-asztalát, hímzéseket tervezett bele. Ezek ma is kincsei az eklézsianak. Ebben a „nyugalomban” fogalmazódtak azok a nagyszerű könyvek, melyek majdan csendesebb időkben a Református Sajtóosztály, majd a Kálvin Kiadó gondozásában megjelenhettek. *Reménységben viselt fájdalmak igazgyöngyei. Ma is fájdalmas szívek gyógyítói.*

Dr. Papp Vilmos

Presbiteri konferenciánk visszhangjából

Mit szeretnék megvalósítani gyülekezetemben az itt kapott áldásokból?

– Gyülekezetemben megvalósítani sokat nem tudok, de átadni az itt elhangzottakból sokat szeretnék. Családomban, ahol a párom is hitben jár, az elsőtől az utolsó mondatig átbeszéljük, kielemezzük.

– Szeretném a hitet, a szeretetet, az egymás segítségét átadni, elmondani. Tudatni a testvérekkel, hogy szeretetben kell élni és egymást meg kell becsülni.

– A holland (kicsit távolinak tűnő) minta alapján a gyülekezetből minél többeket bevonni a szolgálatba. Minél több élő hitű testvért még jobban mozgósítani, feladatokat adni a már hitben járó tagoknak. Azokat a presbitereket is elhozni egy ilyen áldásokban gazdag hétre, akik eddig ilyen héten nem voltak.

– Tovább erősíteni a lelki épülést. Elkez-

deni a presbiterképzést, a lelkipásztor és a presbiter kapcsolatát erősíteni.

– A holland példát gyülekezetem viszonyaira alkalmazva.

– Ha vállaljuk a szolgálatot, azt szívvel-lélekkel kell végezni.

– A lelkipásztortól átvenni az összes olyan feladatot, amit presbiter is tud végezni. Bevezetni a rendszeres presbiterképzést. Lakótelepi családlátogatás jelentősége.

– Részt veszek férjemmel együtt a család- és beteglátogatásban, melyekre imádsággal készülünk. Segíték a szeretetszolgálatban. Imádkozom gyülekezeteink lelki ébredéséért, hitre jutásáért.

– Kisregiói presbiterkonferencia folytatása.

– Csak odaszánt lélekkel, s Isten segítségével lehet szolgálatunknak eredménye. Az imaközösségnek hatalmas ereje van. A lelkipásztortól átvenni feladatokat a gyülekezetben, amelyeket mi is meg tudunk csinálni... ha engedi, s nem csak akkor jó, ha azt ő csinálja.

– Egyháztagok látogatása, beszélgetések.

– Család- és beteglátogatás feleségemmel együtt. Lelkészünknek segíteni a presbitérium lelki ébresztésében.

– Az imádkozó, a gyülekezetet ismerő és gondozó, együttműködő presbitériumot és lelkipásztort.

– Imádság a presbitérium szolgálatáért, odaszánt életű szolgatársakért.

Miről szeretnék hallani a jövő évi presbiteri konferencián?

– A keresztyén ember egészséges életmódjáról, táplálkozásáról, egészségi állapotáról. Kit lehet nevezni hívő embernek, ennek teljes definíciója. A hívő ember, a presbiter, a gyülekezetek, az egyház funkciója a társadalomban. A prófécia beteljesülése. Politikamentes, nyugodt, kiegyensúlyozott, s ítéletmentes konferenciát. Ami az Úr Jézus Krisztus visszajöveteléről, Krisztus szolgálatáról, a Tízparancsolat érvényességéről szól.

– A tékozló fiú esetét. A pályázati projektek megírásának módszerét.

– Szeretném, ha a problémákat nem csak feltárnánk, hanem elmagyaráznánk a megoldást is. Szeretnék további tapasztalatokat szerezni az egyház építéséről. Hallanék arról, hogy az egyháznak milyen szerepe lesz, ha az Európai Unióba lépünk.

– Jövő évi konferenciánkon az Isten iránti szeretetről, az emberek egymás iránti szeretetéről és a hűségéről szeretnék hallani.

– A fejlődésről, az elért eredményekről, a hit további terjesztéséről. A családok segítségéről, a bajok, gondok közös megoldásának lehetőségéről. Az igaz és nevelő hatású presbiteri teendőkről.

– A református egyház reformációjáról,

megújulásának lehetőségeiről, feltételeiről, valamint a református egyházat veszélyeztető szektákról, tévántításokról: adventistákról, pünkösdisták, jehovisták.

– Jézus Krisztus a Szabadító. Isten történelemformáló ereje. A világvallásokkal való kapcsolat. A presbitériumok képzésének aktuális feladatai.

– Cigánymisszióról.

– Ifjúság gyülekezetbe „csalogatásáról”, konfirmáció utáni szétszéledés megakadályozásáról. Nagybetegek látogatásakor alkalmazott viselkedésről.

– Az Úr visszajöveteléről.

– Milyen feladatok előtt áll a Presbiteri Szövetség? Fialatok bevonása az egyház életébe. Kisegyházak. Egyházmegyék, egyházkerületek kapcsolattartása, információk gyors cseréje.

– Presbiterek konkrét feladatairól: ki, mit, hogyan csinál, miben, hogyan tudják segíteni lelkipásztorukat. Ugyanilyen részletességgel más Igét is.

– A Presbiteri Szövetség előtt álló feladatokról, egyházkerületek kapcsolatáról, időszzerű kérdésekről.

– A presbiteri küldetés hűséges és szolgáló betöltése.

– Lelkigondozói- és szeretetszolgálatról, lelki építésről. A presbitériumok ne tradíciókra épüljenek!

– Több gyakorlati kérdéssről. Egyházfegyelmi kérdésekről, ne három-négy lelkész ismétlje egymást. Szolgáljon a konferenciánkon presbiter is! Köszönet a szövetség minden vezetőjének.

– A Presbiteri Szövetségen kívül a zsinat elképzeléseit az egyház kétpólusú vezetésének együttműködéséről.

ŐSEINK HITE – A JÖVŐ REMÉNYEI!

Lelkész-, presbiter, értelmiségi találkozó Nagysármáson

Mezőségi táj (Mezőmadaras)

Vetési László szórványügyi tanácsos (Kolozsvár) kezdeményezésére október 25-én a nagysármási gyülekezeti teremben találkoztak azok, akik nemcsak felelősséget éreznek az elszórványosodott magyar reformátusságért, de tenni is akarnak valamit a gyógyulásért.

Nagysármás földrajzilag az erdélyi Mezőség középpontja. Közeliében keresztezi egymást a Kolozsvár – Szászrégen, illetve a Marosludas – Besztercei út. E keresztezés közelében még több kisebb út is található egymással. E hatalmas, majd 100 kilométer átmérőjű körben mintegy 150 falu található. Hajdan színmagyar vidék. Megesett – tatár, török, Habsburg-dúlások során –, hogy a lakosság 75-80 százalékát lemészárolták. Az itteni reformátusság – mert hajdan csak csillagtornyos templomok ékesítették a tájat – megszenvedett az összmagyarságért. Manapság csupán két tucat községben található ezer lelkes reformátusság. A többiben 100-200 lélek él. Van mintegy ötven település, ahol két-három, esetleg 10-20 református található.

Ez a helyzet számos rendkívüli és sokszor fájdalmas kérdést vet fel. Hitbeli, kulturális, iskolaügyi, nyelvi, lelkészeknek megélhetési kérdést. Vannak másutt ismeretlen gondok. Az egyik településen él három-négy legény, másutt öt-hat leány. Közük nemcsak úttalan utak találhatók, de ha

egy faluban élnek is, egymásnak közeli rokonai... – Nem csoda az alkoholizálás és az életuntság. Ezek mind egyházi kérdések!

Ez a legelső találkozó leltározta a kérdéseket. Nyilvánvaló, hogy külön-külön senki sem tud megoldást találni. Ha valahol – bár mindenütt sürgetően időszerrű –, itt nagyon is esedékes az *együttműködés*. Ámbár a táji adottságok olyanok, hogy a meglevő utak inkább elválasztanak, semmint összekötnek. Minden út a nagy városi központok felé vezet. Ennek következtében ezen az összejövetelen találkozott két olyan lelkész, aki légvonalban kb. öt kilométerre működik egymástól és négy év óta él szolgálati helyén, de még soha nem találkozott egymással. Itt ismerkedtek meg. (Ráadásul más egyházmegyébe tartoznak...)

Egyik helyen nincs magyar iskola, bár lehetne. Másik helyen azért nincs, mert a szülők nem akarnak. Mezőzáhon öt gyermek képviseli a magyar tagozatot, ámde a lelkészne-tanítónő tanévkezdet óta nem kapott fizetést. Másutt a lelkes lelkész tanítja

írni, olvasni a kis reformátusokat, ámde a község szegénysége miatt ő sem kapott fizetést...

A szólásra felkért budapesti vendég, mint hajdan 26 éven át szórványgondozó lelkész beszélt. Ötvenhat kilométer hosszú területen 32 településen végzett szolgálatot. Munkájáról, munkamódszeréről szóló jelentést „Jelentés a Kerka-völgyből” (Confessio, 1986) fénymásolatban minden résztvevő megkapta. E 32 településen – öt lélektől 300-ig – szinte együtt lélegzett a reformátusság. Ez a Kárpát-medence délnyugati tája Vas, Zala megye déli része volt. Huszonhat év tapasztalatait így foglalta össze: „Nem igaz az az állítás, hogy a magyar reformátusság szórványaitban vész el”!

A vendég több szórványgyülekezetben végzett istentiszteleti szolgálatot. Alkalma volt arra is, hogy öt gyermek részére hit-tanórát tartson. Isten áldja meg az itt élő lelkészeket s mindazokat, akik a szórványok megerősítésén fáradoznak!

Őseink hite – a jövő reménye!

P. V.

Mezőmadaras

Három testvér – három presbiter (I.)

Mindig is szívesen olvasom az emlékeztetéseket presbiter sorában azoknak a szolgálatait, akik egy gyülekezet vagy a nagy egyházi közösség körében maradandó szolgálataikat végezték. Ezek legnagyobb részben középvezetési személyiségek. Istennek legyen hála, hogy voltak, és minden bizonnyal ma is szép számmal vannak ilyenek. Én azonban most olyan testvéreket szeretnék bemutatni, akik vidékről felkerülve, a Keresztény Ifjúsági Egyesületben olyan lelki nevelést kaptak, hogy gyülekezetek életébe beépülve elsősorban az ifjúság Krisztushoz vezetését igyekeztek tőlük telhető módon segíteni.

Az 1910-es évek után a KIE, az akkori nemzeti titkár, Megyericsy Béla vezetésével erőteljes missziót végzett a fiatalok, különösen a városi fiatalok körében. A fővárosba vidékről felkerült fiatalok minden vasárnap a Kálvin, illetve a Deák téri templom előtt a KIE-fiataloktól meghívót kaptak, ha mód volt rá, élő szóban is megszólították őket. Hívogatták a KIE ún. „kellemes vasárnap délutáni” alkalmaira, ahol Megyericsy Béla kedvesen fogadta őket, és az előadás, vagy a Biblia-magyarázat után egy csésze tea, és sütemény elfogyasztása közben elbeszélgetett velük. Nyomatékosan hívogatta a következő alkalmakra. Ilyen módon kerültek a KIE-be, és annak 1. sz. cserkészcsapatába sokan, és

pedig olyanok, mint Szathmáry Lajos, Papp Gyula, Batiz Dénes, A. Tóth Sándor és még sokan mások. Dunavecseről a három testvér, Sebők Lajos, János és Károly a négy polgári elvégzése után Budapesten tanulták kereskedő és ipari hivatásukat. A KIE tanoncotthona biztosította lakásmegoldásukat, és a KIE hölgybizottsága révén ellátásukat. Megyer-

ismerjük meg a presbiter testvérek mind egyikét.

Sebők Lajos 1898–1995

A legidősebb testvér mint kereskedő, bekerült a Hangya szövetkezetbe, amelynek igazgatója az ugyancsak dunavecsei származású Gergely István, a KIE későbbi elnöke volt az igazgatója. Nemcsak őt, de sok KIE-tagot helyezett el a munkanélküliség nehéz idejében Sebők Lajos. Munkája mellett rövidesen megszerezte a cserkész-tisztviselői fokozatot, és az 1920-as évek után már Karácsony Sándor irányítása alatt a csapat parancsnoki tisztét is betöltötte. Nagyon szeretett fényképezni, és hosszú élete alatt szinte a magyar cserkészet minden jelentős eseményéről, és személyéről készült képeiből 300 képből álló sorozatot állított össze. Aki a cserkészzel foglalkozni akar, a legjobb forrást

Sebők Lajos 90. születésnapja (középen, Dobos Károly mellett ül)

csy személyes lelkigondozása révén megismerhették Jézus Krisztust, és egyidejűleg beépülhettek a legközelebbi gyülekezet életébe is. A KIE helyiségéhez a józsefvárosi gyülekezet volt legközelebb. Ilyen módon már fiatalon egy gyülekezet élő tagjaivá válhattak. Később, immár családot alapítva elkerültek más gyülekezetbe, és lettek annak élő és szolgáló tagjaivá, elsősorban az ifjúsági munkát támogatva. Ezek után röviden

itt találja. Egy példány a Zsinati Levéltárban, egy példány a Sárospataki Gyűjteményben található. Egy ideig a Kálvin téri gyülekezetben volt gondnok, majd a józsefvárosi gyülekezetben presbiter. A KIE „önkéntes” feloszlása után az élelmiszer-iparban talált munkát. Kilencvenedik születésnapját is a józsefvárosi gyülekezetben ünnepelték meg barátai, cserkész társai körében.

Kovács Bálint

Tízéves a Czelder Márton és Földes Károly szórványdíj

Az idén tizedik alkalommal, Gyergyószentmiklóson osztották ki a Czelder Márton és Földes Károly nevét viselő szórványdíjakat. A Diaszpóra Alapítvány által létrehozott díjat az Erdélyi Református Egyházkerület és az alapítvány vezetősége minden évben olyan lelkésznek és világi személynek ítéli oda, akik kiemelkedő teljesítményt nyújtottak a szórványok gondozásában.

Az idei lelkészi díjazott *Gecző András* csíkfalvi lelkész, aki a Felső-Nyárád mente katolikus és unitárius falvainak gondozásában jeleskedett, templomokat javított és gyülekezeti központot épített Nyárádremetén. A világi díjazott a szederjesi születésű Máthé Kálmán feketehalmi gondnok, aki a többi katolikus, református és unitárius telepessel együtt több mint harminc éve él ebben a barcasági kisvárosban. Közös erőből templomot

építettek, közösségi, művelődési életet szerveznek, és a kisközösség mindenesei.

A tizedik emlékeztető ünnepségre 2002. október 20-án került sor a gyergyószentmiklósi református templomban. A hálaadó istentiszteleten a kórházban kezelésben levő díjazott *Gecző András* lelkész helyett *Jenei Tamás* belmissziói előadó, a Diaszpóra Alapítvány alelnöke szolgált, majd *Vetési László* elnök, szórványügyi előadó köszöntötte az egybegyűlteket, ismertette a díj célját, felsorolta a tíz alkalommal díjazottak névsorát. Ezt követően ünnepélyesen átnyújtották a díjakat. *Gecző András* *Kakassy Árpád* ny. esperes, Máthé Kálmánt pedig *Farkas Gábor* fogarasi lelkész, a brassói egyházmegye esperes helyettese méltatta.

A köszöntések rendjén *Antal Zoltán* székykeresztúri lelkész, az udvarhelyi egyház-

megye esperese, *Dézsi Zoltán* hargitai megyei alprefektus, *Ósz Sándor*, a helyi gyülekezet gondnoka szólta a jelenlévőkhöz. Végül a helyi iparosgyűlés és a gyülekezet ünnepi műsora köszöntötte az ünnepeltek és a szórványokból (Alfaluból, Csomafalváról, Ditróbból, Szárhelyről, Tölgyesről), valamint a környék missziói gyülekezeteiből (Maroshévízről, Borszékéről) összeseregletteket. Az ünnepséget *Bíró Sándor* helybéli lelkész köszöntése zárta, majd a népes számú gyülekezetet a helyi Szilágyi vendéglő katolikus tulajdonosa látta vendégül.

A fogadás után a résztvevők Dézsi Zoltán alprefektus vezetésével megtekintették a református egyház által megálmodott marosfői Protestáns Ifjúsági otthon építési munkálatait.

Mark Gyula

A család ünnepe is!

NYITOTT SZEMMEL

Az egyházban, az egyházi sajtóban karácsony táján azzal szoktunk foglalkozni, hogy az ünnep üdvtörténeti jelentőségét hangsúlyozzuk, s bíráljuk azokat, akik csupán a szeretet vagy a család ünnepeként élik meg. Jóllehet érdemes belegondolni: *nyilván nem véletlen, hogy az Atya apró csecsemőként családba küldte, helyezte el megváltásunkra küldött Fiát...! Ez is bizonyítja, hogy Isten gondolata, terveinek része a család!*

Ezzel azonban nem szoktunk foglalkozni, hiszen a családok létezése, létezésük fontossága évezredek (vagy tízezszegek?) óta annyira magától értetődő volt – vallási hovatartozásra, vagy egyáltalán valláshoz tartozásra való – tekintet nélkül, hogy méltatása, dicsérete közhelyszámba ment.

Olyan korban élünk azonban, amikor a megkérdőjelezhetetlennek hitt értékeket is megtámadják kíméletlenül! Igaz, már a múlt rendszer idején sok-sok család felbomlott (a válások száma igen megsza- porodott), de a családnak, mint „a társadalom legkisebb sejtjének” létjogosultságát még akkor sem vonták kétségbe. Mára, a XXI. századunk elejére azonban eljutottunk oda (így tudom leginkább megfogalmazni a helyzetet), amikor a házasság és a család intézményét kifejezetten vádolják! Mindenféle hírközlő eszközön (a „médián”) keresztül harsogják fülünkbe (s támasztják alá riasztó képes riportokkal), hogy a legtöbb erőszakot, bántalmazást, pedofiliát, s minden egyéb létező szörnyűséget elsősorban és legnagyobb mértékben a családokban követik el. Egészen odáig, hogy – állítólag – minden harmadik napra esik egy gyermekhalál, amely a „családon belüli erőszak” következménye.

A családellenes uszítás megelőző fokán kabaréjelenetekben az unalomig gúnyolják a házasságban élő embereket, akik majd előbb-utóbb megbánják „ballépésüket” (márminthogy házasságkötésüket). De a gúnyolódás ellenére még mindig sok házasság maradt, sok újat is kötnek (ha nem is eleget). Ezért aztán – véleményem szerint – a fiatalok házasságtól való elriasztása, s a létező házasságok bomlasztása érdekében gorombább eszközökhöz nyúlnak. Arról is igyekeznek meggyőzni a közvéleményt, hogy házasságot kötni nem csupán

„szamárság” (mint ezt a kabarékban hirdették), hanem egyenest életveszélyes dolog... Főleg a nőket igyekeznek arról meggyőzni, hogy a férfiak zömében részeges vadállatok, akikkel nem érdemes egy fedél alatt élni...!

A szándékot illetően eleddig csak erre gondoltam, de a közelmúltban kibújt a szög a zsákból: van ám valami konkrét törekvés is, ami a hecckampányt indokolja! Kimondták, hogy törvényjavaslatot készítenek elő, amely a továbbiakban lehetővé teszi a hatóságok számára a családok életébe való beavatkozást, úgymond az erőszak megfékezése és a megelőzés céljából!

A legnagyobb veszélyt abban látom, hogy az álszent propagandának sikerül a keresztyén embereket is megtéveszteni. Sokan elhiszik, hogy jószándékú, bajbajutottaknak segítséget nyújtó törekvésről van szó. Ezzel szemben egy ilyen törvény, illetve annak végrehajtása megadja a kegyelemdőfést a még működő családoknak! Fellázítják a gyermekeket az őket még nevelni próbáló szülők ellen, szembeállítják a házastársakat; hiszen azt sugallja a beavatkozási törvény: fő ellenség az apám, illetve a házastársam... Védekező állásba kell helyezkednem, hogy megvédjem az érdekeimet, meg a testi épségemet... Ugye, nem kell bizonygatnom, hogy a harmonikus családi élet alapja az egymásért hozott önkéntes áldozat, s ha ennek helyébe az önérték védelme, s a gyanakvás lép – alapját veszíti el. Nagyon fontosnak tartom, hogy mi reformátusok a többi keresztyén felekezettal együtt felfigyeljünk arra a veszélyre, amely a magyar családokat fenyegeti, ha ilyen törvényt hoznak! Egységesen és erélyesen kell tiltakoznunk ellene, amíg nem késő!... Ha javítani akarnak az illetékesek az emberek erkölcsi magatartásán, inkább a televíziók műsorpolitikájába avatkozzanak bele, hogy műsoraikból ne áradjon sok-sok erőszak, bántalmazás, perverzitás...

Karácsony ünnepén, amely a családok ünnepe is, imádkozzunk saját családjunk, s általában a magyar családok fennmaradásáért, a keresztyén légkörű családok szaporodásáért!

Kövespataki László

MAGYAR PRESBITER

AZ ORSZAGOS REFORMATUS PRESBITERI SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkesztő: Rudapest, VII. Vilna királybát 5 Telefon: 14-444 Kiadóhivatal: Hermina-út 27. Megjelenik évente ötször.	Főszerkesztő: DR. RAVASZ LÁSZLÓ Felelős szerkesztő: SZABÓ IMRE	A Magyar Presbiter az Országos Presbiteri Szövetség az OEP-én (lapja) kiadása jár. Kérjük a presbiteriumokat, hogy ne a szerkesztő, hanem az OEP-nek küldjék be A kiadások eljuttatásáért meg kell adni a lap címeit (30 P. bekezdés szerjéle)
---	---	---

(Szemelvények a Magyar Presbiter 1932. évi december havi számából.)

A Magyar Presbiter 1932. évi karácsonyi számában Dr. Csikesz Sándor professor közölte a közelgő ünnepre szóló gondolatait *Szabadító, Immanuel* címmel.

A kétezer esztendővel korábban eljött Új Jézus Krisztus – Istennek: az Atyának Egyszülöttje és Szentje – gyermeki mivoltában is olyan Úr, Akinek „adatott minden hatalom mennyen és földön” (Mt 28,18), – „Aki előtt” egykor „minden térd meghajlik majd” (Fil 2,10) Istennek dicsőségére. – Ő tehát

egészen más: A Leghatalmasabb Ur, nem pedig „a mindennapok olcsó ajándékot hozó Jézuskája”.

Jézus neve „Szabadító”-t jelent, „mert ugyanabból a gyökérszóból származik, amiből a Józsué neve”. Szó szerinti jelentése: Kivezető, Kimentő, Kiszabadító, Megszabadító.

A jegyese felől kétségekkel küzdő Józsefnek ezt üzeni álmában az Úrnak angyala: „...ne félj magadhoz (feleségül) venni Mária-t..., mert fiút fog szülni... (ezért) nevezd Annak nevét Jézusnak, mert Ő szabadítja meg az Ő népét annak bűneiből” (Mt 1,20-

Miről írt lapelődünk 70 évvel ezelőtt?

20) – Tehát beteljesedik mindaz, amit már a próféta is megmondott jóelőre (Ézs 7,14).

A Szabadító Jézus Krisztus másik elnevezése pedig így szól: Immanuel, ami ezt jelenti: Velünk az Isten! (Mt 1,23).

Akkor lesz igazi Adventünk: szent, boldog és örömteljes várakozásunk Jézusunkra, ha Őt úgy várjuk, mint bűneinkből való igazi Szabadító Urunkat. És akkor lesz áldott találkozásunk Ővele, ha ebben az esztendőben, a karácsonyi ünnepek idején, de az új esztendő hétköznapjaiban is átéljük: Velünk az Isten!

Adja tehát nekünk: magyar népünknek – református népünk nagy családjának is – igazi és teljes, valóságos megszabadítását és szent jelenlétét!

Áldott Karácsonyt, boldog és kegyelemben gazdag Újvesztendőt!

Pintér Mihály
ref. lelkész

Meghívó

presbiteri találkozóra Németországba

Kedves Presbitérium!

A Nyugat-európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége idei konferenciáján, a franciaországi Glayban gyülekezeteink elhatározták, hogy a felelős gyülekezeti munkások – gondnokok, presbiterek, egyházfiak – számára 2003-ban egy hétvégi találkozót szervezünk.

Ennek időpontját, helyét és témáját szeretném e körlevélben közölni, és kérem a gyülekezeteket, tegyék lehetővé, hogy a presbitérium tagjai közül valaki (esetleg több személy is), eljöhessen eme első nyugat-európai presbiteri találkozóra, amelynek folytatását is tervezzük a jövőben „presbiteri továbbképzés” megnevezés alatt.

A találkozó ideje: 2003. április 11–13. (péntek du.-tól vasárnap délig)

A helye: „Familienferienheim – Haus Burbach” (Köln-től kb. 50 km.)

A választott téma: *A presbiterek felelőssége a gyülekezetekben.*

A találkozóra egy előadót is felkérünk azért, hogy tematikusan dolgozhassunk. A részleteket egy következő körlevélben közlöm, most csupán az a kérésem, hogy 2002 karácsonyáig jelezzék nekem a gyülekezetek, hány presbiter, illetve munkatárs tud eljönni e találkozóra? Ez a helyfoglalás szempontjából fontos.

Közlöm még, hogy ugyanebben a házban lesz 2003. április 12–19. között a jövő évi Ifjúsági Konferencia is, és aki maradni szeretne tovább, annak van erre lehetősége. A ház vezetője a következő tájékoztatást adta még: kétágyas szobák állnak rendelkezésre elegendő számban (kevés egyágyas szoba is van!), és a napidíj felnőtteknek 33 euró (az egyágyas szoba 41 euró). Tehát az anyagiak igen kedvezőek! Az ágyneműért fizetünk 5 eurót, vagy saját ágyneműt viszünk magunkkal.

A Zilahi Református Egyházmegye és a Zilahi Református Egyházközségek Presbiteri Szövetsége

2002. szeptember 18-án Egyházmegyei Nap keretében, kibővített egyházmegyei közgyűlésen, gyülekezeti közösség bevonásával a Zilah-Belvárosi templomban megünnepelte a Fadrusz János szobrászművész alkotta Wesselényi szoborkompozíció leleplezésének 100., a Zilahi Református Wesselényi Kollégium főtéri újépülete alapkövetésének 100., Ady Endre születésének 125. és Kossuth Lajos születésének 200. évfordulóját.

Az ünnepi közgyűlésen elhangzott köszöntések, a tárgysorozati pontok szerint elhangzott előadások során a jeles évfordulók alkalmából Isten iránti hálával vettük számba féltve őrzött lelki-szellemi örökségünket, melyet történelmi nagyjaink ránk hagytak. Ugyanakkor egyre fájóbb számunkra az, amit időközben elveszítettünk és több mint egy évtizedes harc után még mindig nem sikerült visszazerezniük (Református Kollégium épülete, Kálvineum).

Az elmúlt évszázad alatt Zilah városa és a Szilágyság népe szimbólumává nemesült a Wesselényi szobor és a Református Wesselényi Kollégium impozáns épülete. (Annak is száz esztendeje, hogy egyházi iskolánk felvette a Wesselényi nevet.)

Megemlékeztünk ugyanakkor a nagymúltú öreg schola legjelesebb diákjáról, a 125 éve született Ady Endréről, akit iskolánk szellemisége is segített abban, hogy az Értől befusson „a szent, nagy Óceánba”.

Történt mindez Kossuth Lajos születése 200. évfordulójának előestéjén.

Kossuth szellemének kisugárzása jegyében mi, akik ma együtt ünnepelünk, kinyilvánítjuk a következőket:

Megőrizzük, kamatoztatjuk és tovább adjuk mindazt a szellemi és tárgyi gazdagságot, amit nagyjaink reánk hagytak. Ennek érdekében mindent megteszünk azért, hogy iskolánk épületét, valamint egyházunk művelődési központját, a Kálvineumot a többi elorzott ingatlanunkkal együtt visszazerezzük.

Ugyanakkor minden erőnkkel azon leszünk, hogy amit eddig Isten segítségével létesítettünk, vagy amit ezen túl sikerült visszazerezni, hitünk és hagyományaink szerint református szellemiséggel töltsük meg. Egyben követeljük az 1991-ben általunk újraindított Zilahi Református Wesselényi Kollégium feletti egyházi joghatóság visszaállítását.

E cél érdekében széles összefogásra buzdítjuk szilágysági református népünket, a szülőket, akiknek gyermekei iskolánkban tanulnak, magát a tanuló ifjúságot és az ott tanító pedagógusokat is.

„Legyen hű a nemzet önmagához, még mindent meg lehet menteni. Vészve csak azon nemzet lehet, amely lemondott önmagáról” – írta egykoron Kossuth Lajos Deák Ferenchez.

Végezetül elvárjuk, hogy érdekvédelmi

szövetségünk eredeti programja értelmében minden politikai és jogi eszközt veszen latba, hogy javaink visszaszolgáltatásának ügye ne csupán szemfényvesztő ígéretek, félmegoldások útvesztőjébe süllyedjen el, hanem mielőbb valóra váljon. Ebben a vonatkozásban is jó odafigyelni Kossuth szavaira: „Én a szavakban nem találok garanciát, én csak a végrehajtás ellenőrzésében látok garanciát” (Kossuth levele Gr. Teleki Lászlónak). Országunk EU-csatlakozásának az ilyen garanciális követelmények sarkalatos előfeltételei kell legyenek.

Molnár Kálmán esperes,
Baksai Károly emei. főgondnok

*Minden kedves Olvasónknak szeretettel kívánunk
áldott Karácsonyt és békés Újévet!*

Gondolat-díszek karácsonyfánkra

Karácsony azt mondja nekünk: Isten értünk jön, teljesen mindegy, hogy hol vagyunk.
(Helmut Thielicke)

A figyelmesség a simogató szeretet egyik formája.
(Verena Kast)

*A sötét napokban tartsátok készenlétben szíveteket!
A karácsonyfák fényelni fognak és messze világítanak.*
(Rudolf Ott Wiemer)

*Ha Krisztus ezerszer is megszületik Betlehemben, de benned nem,
te attól még örökre elveszett maradsz.*
(Angelus Silesius)

*Jézus születésére nem csak az emberi szív reagál, hanem a mindenség, a csillagok
világa is, hatalmas jelt mutatván a bethlehemi csillag alakjában.*
(Moltmann)

Az emberi élet legnagyobb titka az, hogy lelkünk melyre Jézust foganhat mint Mária méhe.
(Gyökössi Endre)

Isten emberré lett, hogy az ember Isten gyermeke legyen.
(Barth Károly)

Isten emberré lett, hogy az ember ember legyen.
(Bonhoeffer)

ŐSKERESZTYÉN TESTVÉREIM

gyönyörű áldásmondásával üzenem, írom
Kedves Olvasóinknak és Munkatársaimnak:

Nem kívánom neked, hogy a szenvedésnek
halvány árnyéka se hulljon rád az új esztendőben.

Nem kívánom azt sem, hogy minden napod
csak sikerből álljon, mint ahogy azt sem
kívánom, hogy soha ne kelljen a bánat egyetlen
könnycseppjét se ejtened. Még csak azt se,
hogy ne eméssze fájdalom lelkedet valakiért.

Mindezeket nem kívánom neked, hiszen
Té is tudhatod: az emberek minden újévi fogadkozásuk
ellenére jószerivel ugyanazok maradnak.

De azt kívánom, hogy megsejtsd, megé-
rtsd, sőt megéld:

A könnyek megkönnyíthetik szívedet,
a szenvedés megtisztítja lelkedet,
a fájdalom és a szükség közelebb visz a
bethlehemi Isten-gyermekhez, akinek mosolyánál,
mint égi harmat a szomjúhozó földre,
vigasztalás hull szívedre.

Szívből kívánom neked, hogy az újesztendőben
is maradjon mustármagnyi hited, kelljen bár
nem várt kereszteteket emeled, tűnjön bár
pillanatnyilag olybá, hogy minden igye-

kezeted ellenére kicsúsznak kezedből a dolgok,
lábad alatt elporlik a szilárdnak vélt talaj,
s egyre távolibb óhajtott célod.

Szívből kívánom, hogy annak az ajándéknak
értéke, amit Isten szeretett Fiában karácsonykor
Neked is adományozott, napjaid számával
növekedjék benned! Ó segítsen abban, hogy
örömet ébressz azok lelkében, akiket szeretsz,
s akiket nem!

Főként pedig azt kívánom, hogy e hamis
korban is legyen barátod, aki minden nap
érdemes barátságodra, aki felé bizalommal
nyújthatod ki kezéd, amikor támaszra szorulsz,
akivel együtt szembeszegülhetsz ordító
oroszlánokkal, s akivel a legmeredekebb
utat is mered vállalni.

Legfőképpen pedig azt kívánom neked,
hogy az újesztendő minden másodpercében
maradjon veled az emberré lett Isten
gyermekien tiszta és feldajkáló mosolya, Ővele
pedig Té is maradj minden szempillantásban
Isten áldó keze alatt.

Az Ő szeretetével köszönt,

felelős szerkesztő

Add meg, Uram

A mindennapi kenyeret,
A mindenesti nyughelyet.

Nyáron a nyájas kék eget,
Télen a tűzhely-melegét.

Vizek jótévő hűvösét,
Tisztaság tisztos köntösét.

A harcban már kíméletet,
Hogy elbírdam az életet,
Kis gondot értem, mennyi bár
Koccant tojásnak is kijár.

És néha jó sugalmakat,
Még el ne üljek hallgatag,
Mesét, mely feltör könny helyett
És másoknak is enyhület.

Főlegképp meg ne tagadd:
Néha mosolyom is megadd.
Csak a kevés kedvesekért,
Kiknek ez még örömet ér.

És mindennapi hitemet,
Hogy elvezesse szívemet
A Tőled gyúló pici láng:
A mindennapi Miatyánk

Berde Mária

